

Sant Aniol d'Aguja, sempre al mapa

Sant Aniol d'Aguja torna a sortir al mapa quan Marià Vayreda escriu La punyalada (1904) i aquells paratges són l'escenari perfecte per a un relat tràgic com el d'aquella novel·la. Continua la memòria del lloc quan els excursionistes catalans despleguen els mapes d'editorial Alpina i poden resseguir uns noms i unes corbes de nivell i unes velles masies que conviden a caminar i enfil·lar-se, per exemple cap a Sadernes i amunt, seguint la riera de Sant Aniol d'Aguja i les gorges del Gomarell. Arriba un dia que s'unifiquen uns sentiments i unes voluntats per a reconstruir aquell casalot ruïnós de Sant Aniol d'Aguja, tan ben situat al costat de l'ermita romànica. Tres associacions acorden fer-ne la reconstrucció total; són: Centre Excursionista de Banyoles, Grup Excursionista Peu Alegre, de Sant Llorenç de Cerdans i Associació Terra Aspra, de Montagut. La nova entitat així agrupada es diu Amics de Sant Aniol d'Aguja. El treball de reconstrucció s'ha acabat feliçment aquest 2025. Han passat 13 anys amb dificultats de tot ordre, començant per la situació del lloc que no té cap accés per carretera; tots els materials de construcció han sigut transportats a espatlles i motxilles voluntàries, cap a Sadernes i amunt, molt més amunt. En moments de bon humor es va encunyar la paraula helicòptering i tothom aprenia bé que una sola teula pesa 4 quilos i no es pot repartir, com es deixa fer el seu germà, el sac de ciment. Ara es coneixen dades definitives: en aquests anys han arribat a l'obra 282 tones de material. Ara, amb l'obra de Sant Aniol d'Aguja ben acabada, tothom admira aquella feina que resulta ser un monument al silenciós i anònim servei dels voluntaris i s'entén perfectament quan ells et parlen d'un «refugi amb cos i ànima.» El refugi de Sant Aniol d'Aguja queda en el traçat del sender de Gran Recorregut GR11 que transita pels Pirineus, pel seu vessant sud. El refugi té una capacitat de 36 places per a pensió, descans, estades i reunions, i 6 places més de règim lliure. Amics de Sant Aniol d'Aguja i la seva obra culminada són un exemple que cal proclamar i fixar a la memòria. Això és sortir al mapa. És oportú de proposar per a ells la concessió de la Creu de Sant Jordi, de la Generalitat de Catalunya. Serà un merescut reconeixement d'un treball altament comunitari, identificat plenament amb aquell gloriós esperit de l'excursionisme català que Francesc Matheu, figura de la Renaixença, va versificar: «L'enderroc torna a la vida ressonant sota mon peu i la pedra vella em crida: Benvingut, ets mon hereu!!».

Font del document: <https://www.diaridegirona.cat/opinio/2025/09/25/sant-aniol-d-aguja-sempre-121925816.html>